

PM 2016:196 RI (Dnr 110-1392/2016)

Till sista utposten – en översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle (SOU 2016:54)

Remiss från Näringsdepartementet

Remisstid den 15 december 2016

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Till sista utposten – en översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle” (SOU 2016:54) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Regeringen har tillsatt en särskild utredare med uppgift att se över postlagstiftningen. Utredningens slutbetänkande ”Till sista utposten – en översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle” (SOU 2016:54) har remitterats till Stockholms stad.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot förslaget.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Till sista utposten – en översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle” (SOU 2016:54) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 10 november 2016

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen – en sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Den 13 augusti 2015 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppgift att se över postlagstiftningen. Utredningen antog namnet 2015 års postlagsutredning. Utredningen överlämnade ett delbetänkande i april 2016. Utredningens slutbetänkande ”Till sista utposten – en översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle” (SOU 2016:54) överlämnades i september 2016. Slutbetänkandet har remitterats till stadsledningskontoret.

I slutbetänkandet presenterar utredningen en översyn av postlagstiftningen. Slutbetänkandet innehåller en kartläggning av postmarknaden, konkurrenssituationen på respektive delmarknad och den utveckling som bland annat sker med anledning av digitaliseringen. Utredningen presenterar i slutbetänkandet även en samhällsekonomisk analys av postmarknaden och digitaliseringens effekter på den. Utredningens mål har varit att utifrån översynen utforma ändamålsenliga regler.

Utredningen presenterar ett antal författningsförslag som framför allt syftar till att

- åstadkomma ett förtydligande av undantagen från femdagarsutdelning¹,
- införa en skyldighet för utförare att lämna vissa upplysningar som anses nödvändiga för uppföljning och bevakning av postmarknaden, samt
- tillgängliggöra postnummersystemet till ett kostnadsorienterat pris på tillhandahållarens² webbplats.

Utredningens förslag angående undantagen från femdagarsutdelning innebär ett tydliggörande av postväsendets roll när det gäller statliga insatser för att trygga glesbygdsservice.

De föreslagna ändringarna föreslås införas i lagstiftningen genom ändringar i 3 kap. 1 och 5 §§ och 4 kap. 1 § postlagen (2010:1045), samt i 8 § postförordningen (2010:1049).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att slutbetänkandet på ett tydligt sätt redogör för postväsendets förändrade förutsättningar bland annat med anledning av den ökande digitaliseringen i samhället. Ökad konkurrens på framförallt brevmarknaden, ökande volymer på den svenska paketmarknaden (till följd av ökad e-handel) och minskade brevvolymer (till följd av nya kommunikationsmöjligheter) är några av de förändringar som utredningen redogör för.

¹Femdagarsutdelning innebär att det varje arbetsdag och minst fem dagar i veckan ska göras minst en insamling och minst en utdelning av postförsändelser. Tillståndsmyndigheten (Post- och telestyrelsen) kan bevilja undantag från huvudregeln.

² I Sverige är Postnord utsedd av Post- och telestyrelsen att tillhandahålla och förvalta postnummersystemet.

Stadsledningskontoret har inte något att erinra mot utredningens författningsförslag. Kontoret vill nedan särskilt kommentera utredningens förslag om att tillgängliggöra postnummersystemet samt bedömningar avseende tystnadsplikten i brevhanteringen.

Öppna data

Om postnummersystemet tillgängliggörs enligt utredningens förslag kommer det att innebära en ökad andel öppen data. Stadsledningskontoret anser att förslaget är bra. För att möjliggöra smarta samhällen krävs att ett antal grundläggande förutsättningar och förhållningssätt etableras. Exempel på detta är att lösningar byggs på gemensamma digitala plattformar, att öppna standarder används, att säkerhet och integritetsskydd säkerställs samt att data delas, är öppen och relevant. Tillgång till öppen data skapar förutsättningar för innovation och konkurrens genom digitalisering. Öppen data skapar också förutsättningar för en effektivare förvaltning och myndighetsutövning. Beräkningar visar att öppen data har potential att fram till och med 2020 generera 520 mnkr i svenska offentliga besparingar. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att ett tillgängliggörande av postnummersystemet skulle innebära bättre förutsättningar för nya företag att etablera sig på postmarknaden, till exempel inom området e-handel.

Bibehållen tystnadsplikt

Den så kallade brevhemligheten är grundlagsskyddad genom 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen, som bland annat föreskriver att var och en är skyddad mot undersökning av brev eller annan förtrolig försändelse. Därutöver innehåller postlagen i dag bestämmelser om tystnadsplikt i verksamhet som avser brevbefordran. Tystnadsplikten avser såväl innehållet i breven som de kommunicerande parternas identitet. Utredningen beskriver hur tystnadsplikten försvårar ett effektivt brottsbekämpande arbete mot handeln med narkotika, dopningsmedel och andra otillåtna preparat. Utredningen konstaterar samtidigt att det råder allmän enighet om att innehållet i meddelanden som befordras som brev, liksom andra uppgifter som rör breven, har ett från integritetssynpunkt högt skyddsvärde. Stadsledningskontoret instämmer i utredningens bedömning att det i dag inte finns möjlighet att föreslå att tystnadsplikten ska kunna brytas av till exempel postombud utan begäran av brottsbekämpande myndighet.